

SELETUSKIRI 2009. AASTA EELARVE PROJEKTILE

Veel möödunud aasta alguses ei osanud terve maailm ette näha sellise ulatusega globaalset finants- ja majanduskriisi, mis saades alguse USA kinnisvaraturuga seotud tehingutest, on jõudnud tänaseks kõikide riikideni ja toonud kaasa ka üleüldise majanduslanguse. Finantskriis ja majanduslangus ei ole jätnud puudutamata ka Eesti riiki ning sealhulgas meie valda, mis toob kaasa 2009. eelarveaastal meie võimaluste olulise vähenemise seoses tulubaasi ahenemisega.

TULUDEST

Laias plaanis formeeruvad valla tulud maksudest (füüsilise isiku tulumaks ja maamaks), riigi eraldistest ehk toetustest ja majandustegevusest saadavatest tuludest. Lisatulusid annavad vähesel määral kaevandamisõiguse tasu, laekumine vee erikasutusest ja saastetasu.

Valla eelarve kulude poolt aitavad katta samuti vajadusel võetavad laenud ning seoses kassapõhise eelarvestamise korraga ka teatud aasta lõpuks kasutamata jäänud summad, mis asuvad eelarves real- Muutus kassas (kassajääk).

Alljärgnevalt on võrdlused tulubaasi muutustes käesolevaks ajaks selgunud 2008. aasta tegelike näitajatega.

2009. aasta vallaelarve tulude poole vähenemine võrreldes eelmise aastaga on 13,6% ehk summas 14,4 miljonit krooni.

Lisas 1 toodud tululiikide järjestuses on vähenemised alljärgnevad.

Üleminev kassajääk vähenes üle 4 miljoni krooni, seda esmajoones isiku tulumaksu alalaekumise tõttu 2008. aastal.

Täiendavat laenuvõtmist 2009. aastal ei ole kavandatud.

Maksude osas on maamaksu laekumine kavandatud 2008. aastaga samas mahus. Võrreldes 2008. aasta tegeliku laekumisega on aga vähendatud tulumaksu laekumise prognoosi üle 650 tuhande krooni ehk ligi 2 protsenti. Prognoosi aluseks on nii möödunud aasta tegelik laekumine kui ka muudatused maksueraldistes kohalikele omavalitsustele, mis näevad ette laekuva tulumaksu osa jaotuspõhimõtete muutmise selliselt, et deklaratsioonita tulumaksu ei kanta kohalikele omavalitsustele ettemaksuna ning tulumaksu ja maamaksu intressid laekuvad riigieelarvesse. Nimetatud ettepaneku elluviimise mõju vallale on intresside osas ca 100 tuhat krooni ning deklaratsioonideta tulumaksu osas ca 200 tuhat krooni.

Üldise tasandusfondi kaudu jaotatav summa on samuti vähenenud üle 650 tuhande krooni. Põhjuseks suhteliselt hea isiku tulumaksu laekumine 2008. aastal võrreldes mitmete teiste omavalitsustega. Kasv võrreldes 2007. aastaga oli üle 4,4 miljoni krooni.

Investeeringutoetuste olulise vähenemisega hariduseraldistes on siin vähenemine üle 1,2 miljoni krooni, kuigi eraldistesse on kavandatud pedagoogide 8%-line palgatõus.

Tegevusalade osas on vaatamata majandustulude kasvule toetussummade vähenemise tõttu tulubaasi vähenemine ligi 5 miljonit krooni.

Olulisem vähenemine on teede korrashoiuks eraldatavas summas, ligi 2,5 miljonit krooni, ka ei ole vallale eraldatud täiendavaid vahendeid toimetulekutoetusteks.

Mõningal määral väheneb koolitoidu toetussumma, ka ei finantseerita õpilaskodus enam 23 kohta vaid 20 kohta.

Kokku on eelarve tulude poole summaks koos ülemineva kassajäägiga kavandatud 91 011 575 krooni.

KULUDEST

Arvestades vajadust täiendava puhvri järele võimaliku töötuse kasvu korral vallas, on eelarvesse kavandatud esmakordselt ka kulude poolele kassareserv summas 1,335 miljonit krooni.

Oluliselt on vähenenud investeeringumaht, mis on ka loogiline, pidades silmas viimase kolme aasta tegelikku (summas üle 74 miljoni krooni) ja arvestades valla omafinantseerimisvõimet. Sellele vaatamata ületab ka 2009. aastal investeeringute kogusumma 11 miljonit krooni, sellest enamus hariduse valdkonnas.

Kavandatud investeeringud on alljärgnevad:

Kokku 2009. aasta investeeringud	11 389 720
Vallamaja majajuht	55 000
Vallateede remont ja ehitus	2 600 000
Kokku hariduse investeeringud	8 734 720
Väike-Maarja lasteaia B-korpuse rekonstrueerimine	900 000
Simuna kooli spordihoone põranda vahetus	550 000
Kiltsi mõisakooli rekonstrueerimine	7 000 000
Õppekeskuse töökoja rekonstrueerimine	284 720

Tegevuskulude üldine vähenemine on seotud jooksva remondi, inventari ja ka infotehnoloogilise inventari soetussummade vähenemisega, samuti rajatiste majandamiskulude vähenemisega. Seoses Ebavere tervisespordikeskuse haldamise üleandmisega MTÜ-le Ebavere Tervisespordikeskus on 0,5 miljonit krooni liikunud tegevuskuludest eraldiste alla. Personalikulude kasv on tingitud sisuliselt vaid 2008. aasta üleminevatest maksukohustustest. Muude kulude osas on oodata intressimaksete vähenemist.

Kokku on kulude poole eelarve suurus 89 676 575 krooni, koos jaotamata kassajäägiga 91 011 575 krooni.

M. Kanarik

Vanemökonomist